ANGELUKO IKASLEAK

OSOGUNEKO ERAKASKERA.

1999-2000 IKHAS. URTHEA.

LEHENBIZIKO ERAKASPENA.

(I) ELHEKETA: ASTE HUNTAKO ELHEPIDEA.

1. Zer da ohidura? Hemen aipu den ohidura hori zer da
2. Nun gerthatzen da? Eta zeren inguruan.
3. Erronkarikoek nor igortzen dute ordezkari?

(II) HIRU BEHIEN ZERGA

Nafarroan ditugun ohidura zaharrenetarik bat da, Erronkari-koek Frantzia-ko mugan egiten duten bilkura, urte guziz, Baretous, biarnes herrikoekin.

Nafarroako Iparraldeko mugetan betidanik izan dituzte eztabaiak bertze aldekoekin, Xubero eta Biarnesekin, azinden bazkatzeaz. Heien artean badituzte legeak, antolamenduak eta hautsi-mautsiak haratekoek hemengo aldean, eta hunateko-ek hangoan, behiak, ardiak eta behorrak bazkatzeko bi alderdietako alapidetan.

Ez dakigu xuxen hortik piztu othe zen aitzineko demboretan gudu bat heien artean, eta gero Erronkarikoak nausiturik, Baretous-ekoak bortxatuak izan ote ziren hemengoek ezarri zazkoten zergak pagatzea. Betiere, urte guziz hangoek Uztailaren 14-an behar dituzte eman Erronkarikoeri hiru behi, eta mugan egiten dute bilkura hori heien emaitza hartzeko.

Bi alderdietako yende multxo bat biltzen da han *piedra de san Martin* deitu zedarriaren inguruan, turistak ere huts egin gabe, harat heltzeko bospasei ordu mendiz ibilikan.

Erronkari-ko alkatea eta zinautziak beren karguko soineko berexi-ekin, biziki pollitak, eta albaiteruarekin yuaiten dira herriko ikurrina aitzinian.

(III) ADITZ IKASKUNTZA.

31. Egiten dute. 32. Badituzte
33. Ezarri zazkoten. 34. Ez dakigu.

31. Egin. Indicatif Présent. Conj. forte ou synthét.

Nik dagit	= je (le) fais	dagizkit	: je fais l(es)
Hik dagik/n	= tu (le) fais	dagizkik/n	: tu fais le(s)
Zuk dagizu	= vs (le) faites	dagizkizu	:
Harek dagi	= il (le) fait	dagizki	:
Guk dagigu	= ns (le) faisons	dagizkigu	:
Zuek dagizue	= vs (le) faites	dagizkizue	:
Heiek dagite	= ils (le) font	dagizkite	: etc.

(C! D! S!)

31bis EGIN. Indic. Présent. Conj. faible ou périphras.

Nik egiten dut	= je le fais	egiten ditut	: je les fa(is)
Hik —"— duk/n	: tu le fais	—"— dituk/n	: tu les fa(is)
Zuk —"— duzu	= vs le faites	—"— dituzu	: vs les fai(tes)
Harek —"— du	= il le fait	—"— ditu	: il les fai(t)
Guk —"— dugu	= ns le faisons	—"— ditugu	: ns les f(aisons)
Zuek —"— duzue	= vs le faites	—"— dituzue	: vs les f(aites)
Heiek —"— dute	= ils le font	—"— dituzte	: ils les (font)

(C D S i N G)

33. UKAN. Conj. à dble cplt. Indic. Présent

Objet sing. C. Indir. sing.

HARI = A LUI

Nik diot	: N. dakot	= je le lui ai
(Zu)k diozu	: Z. dakozu	= vs le lui avez
Harek dio	: H. dako	: il le lui a
Guk diogu	= G. dakogu	= ns le lui avons
Zuek diozue	: Z. dakozue	= vs le lui avez
Heiek diote	: H. dakote	= ils le lui ont

Obj. plur. C. Indir. singulier

N. dizkiot	: N. dazkot	= je les lui ai
Z. dizkiozu	: Z. dazkozu	= vs les lui avez
H. dizkio	: H. dazko	= il les lui a
G. dizkiogu	= G. dazkogu	= ns les lui avons
(Z.) dizkiozue	= Z. dazkozue	= vs les lui avez
H. dizkiote	: H. dazkote	= ils les lui ont

33. bis. UKAN

C. à dble Cplt

Indic. Imparfait

HEIERI = A EUX

Obj. sing. Cpl indir. pluriel.

Nik nien	= neien	= je le leur avais
Zuk zinien	= zinteien	= vs le leur aviez
Harek zien	= zieien	= il le leur avait
Guk ginien	= gineien	= ns le leur avions
Zuek zinieten	= zineiten	= vs le leur aviez
Heiek zieten	= zieiten	= ils le leur avaient

(Basse Navarre)

Obj. pluriel. Cpl indir. pluri(el)

N. nizkien	= nezkien	= je les leur avais
Z. zinizkien	= ziniezkien	= vs les leur aviez
H. zizkien	= ziezkien	= il les leur avait
G. ginizkien	= giniezkien	= ns les le(ur) avi(ons)
Z. zinizkieten	= ziniezkieten	= vs les le(ur) avie(z)
H. zizkieten	= ziezkieten	= ils les leur ava(ient)

(Basse Navarre)

ou encore pour la Basse Navarre _ C.O. plur. C.I. pluriel.
N. nazkoten, zinazkoten, H. zazkoten, G. ginazkoten, Z. zinazkoteten
Heiek zazkoten (zazkoteten)

ORHOITZAPENETAKO = POUR MÉMOIRE